



- Memorandum o spolupráci
- Vztah občanů k jaderné energetice
- Odoláme 6. stupni Richterovy stupnice
- Příloha Zpravodaj +

- str. 3  **Editorial**
 **Memorandum o spolupráci**
- str. 4  **Vztah občanů k jaderné energetice**
- str. 5  **Račice** aneb Hobby pana starosty
- str. 6–7  **Bohuslav Rabušic:** Kdo nemá pokoru,
neuspěje
Rozhovor Aleny Hostašové
- str. 8  **Srážka cisterny a automobilu
s jaderným palivem**
- str. I-IV  **Příloha: Zpravodaj +**
- str. 9  **S podporou Skupiny ČEZ:** Letní
kulturní festivaly
- str. 10  **Diakonie Myslibořice**
- str. 11  **Elektrárna odolá zemětřesení
o síle 6. st. Richterovy stupnice**
- str. 12  **Vášeň shromažďovat věci**
o sbírkách pracovníka EDU
Milana Martenka
- str. 13  **Muzeum**
v Moravském Krumlově
- str. 14  **Fotograf Antonín Kanta**
a jeho hry se světlem
 **Pro volnou chvíli**
- str. 15  **Nabídka výrobků a služeb
podnikatelů v okolí**
Jaderné elektrárny Dukovany
- str. 16  **Soutěženi pro školáky** z dílny
brněnského vydavatelství KIRA

Zpravodaj EDU

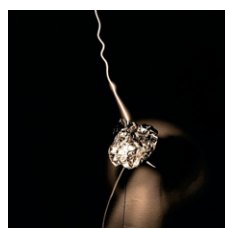
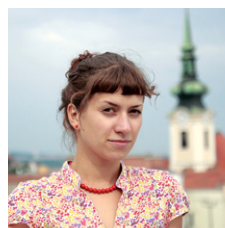
Vydává ČEZ, a. s., Jaderná elektrárna Dukovany.
Registrační číslo: MK ČR E 11631.

Pro Jadernou elektrárnu Dukovany připravuje
PhDr. Jan Sucharda - JAS, Sokolská 368
675 55 Hrotovice, telefon: 568 860 168

Titulní strana: Snímek Jana Suchardy ze zahájení
Malého festivalu loutky v Moravském Krumlově

ZPRAVODAJ ČÍSLO 3/2013

Toto číslo vyšlo 24. září 2013



E-mail: jas@jas-hrotovice.com

nebo: zpravodajedu@cez.cz

Náklad 40 000 výtisků. ZDARMA.

Zpravodaj EDU v on-line podobě je
na adrese:

www.zpravodajedu.cz

www.aktivnizona.cz

Milí čtenáři,

dostává se vám do rukou další číslo Zpravodaje Jaderné elektrárny Dukovany. Přinášíme vám informace o dění na elektrárně i v našem regionu a věříme, že vás zaujmou.

Významnou událostí bylo podepsání Memoranda o spolupráci mezi kraji, na jejichž území naše elektrárna leží, a Skupinou ČEZ. Symbolem této spolupráce je společně zasazená lípa. I v letních měsících pokračovaly na elektrárně práce na realizaci opatření, která vyplynula ze stresstestů po havárii elektrárny Fukushima, konkrétně zvyšování odolnosti hlavních výrobních zařízení proti případnému zemětřesení a to až do 6. stupně Richterovy stupnice. Po letní „přestávce“ pokračovala šňůra pravidelných odstávek k výměně paliva a údržbě zařízení - v září to byla odstávka 1. reaktorového bloku.

Letní měsíce nejsou jen časem dovolených, ale také časem společenských, kulturních a sportovních akcí. Velká část z nich se uskutečnila za významné podpory Skupiny ČEZ. Jenom jejich vyjmenování by zabralo spoustu místa a tak za všechny přinášíme ve Zpravodaji informaci o hudebních festivalech v Náměšti nad Oslavou, Jaroměřicích nad Rokytnou, v Moravských Budějovicích a o Malém festivalu loutky. Pokračujeme v seriálu představování obcí v regionu elektrárny - minulým číslem skončil přehled obcí, v jejich čele stojí ženy - starostky. V dalších číslech se zaměříme na nejmenší obce našeho regionu - tentokrát přinášíme pohled do Račic u Hrotovic. Další díl seriálu, v němž představujeme regionální muzea, je tentokrát věnován muzeu v Moravském Krumlově. Ve spolupráci s vydavatelstvím KIRA pokračujeme v soutěžních kvízech z energetiky pro dospělé a soutěžích pro děti. Těší nás množství odpovědí, které dostáváme.

Všem čtenářům přejeme krásné babí léto.

Redakce 

Memorandum o spolupráci

V pátek 2. srpna podepsali zástupci Kraje Vysočina, Jihomoravského kraje a ČEZ, a. s., JE Dukovany memorandum o spolupráci, které vymezuje budoucnost vztahu mezi Skupinou ČEZ a kraji, na jejichž území se Jaderná elektrárna Dukovany nachází nebo zasahuje pásmem havarijního plánování.

Memorandum, jehož předmětem je vzájemná spolupráce při provozu a dalším rozvoji Jaderné elektrárny Dukovany, podepsali MUDr. Jiří Běhounek, hejtmán Kraje Vysočina, Ing. Stanislav Juránek, náměstek hejtmána Jihomoravského kraje, Ing. Ladislav Štěpánek, ředitel divize Výroba ČEZ, a. s., a Ing. Jaroslav Jakub, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany.

Slavnostního aktu, který se konal v kinosále IC JE Dukovany, se zúčastnil i předseda sdružení Energoregion 2020 Vladimír Měrka, předseda Občanské bezpečnostní komise Ing. Bořivoj Župa, starostové obcí z regionu elektrárny a další hosté. Podpis memoranda byl stvrzen i symbolickým vysazením lípy stříbrné a usazením pamětního kamene před fotovoltaickou elektrárnou vedle Informačního centra JE Dukovany.

Lípa je českým národním symbolem, je také díky své vůni, půvabné koruně i vlídnému stínu považována za symbol ochrany, pomoci a lásky. Tento druh lípy dorůstá výšky 5 metrů, růst lípy bude symbolem rozvoje další spolupráce Jaderné elektrárny Dukovany a regionu. A protože se jedná o strom vytrvalý, měla by tímto aktem být stvrzena stejně pevná a stabilní spolupráce. Memorandum je toho slibným závdavkem.



Jako důkaz spolupráce a podpory okolí JE Dukovany byly rýče Fiskars, použité při sázení, věnovány Dennímu centru Barevný svět v Třebíči. Signatáři memoranda, kteří pomohli lípu zasadit, pak rýče osobně předali ředitelce centra Aleně Hostašové a jednomu z klientů stacionáře, který je spolu s ostatními handicapovanými osobami využije v rámci projektu „I my rádi pracujeme“ při zahradnických pracích v jaroměřickém zámku. Vypěstované byliny, které jsou základem různých čajových směsí, byly odměnou všem zúčastněným.

Zdeňka Ošmerová 

Foto archiv EDU

Průzkum vztahu občanů k jaderné energetice

V polovině roku byl uskutečněn tradiční výzkum vztahu občanů k jaderné energetice, tentokrát jej provedla agentura IBRS. Celorepubli-
kového průzkumu se zúčastnilo 500 respondentů. Čtenářům Zpravodaje přinášíme přehled hlavních výsledků.

■ **Mezi obyvateli ČR převládá pozitivní názor na jadernou energetiku – polovina dotázaných má spíše kladný postoj k otáz-
kám jaderné energie**, u zhruba třetiny převládají negativní názory, u ostatních není postoj výrazněji polarizovaný.

■ Od roku 2011, kdy došlo k výraznému poklesu podpory jaderné energetiky zapříčiněné havárií reaktoru ve Fukušimě a následnou medializací této události, můžeme sledovat rostoucí trend v podpoře jaderné energetiky.

■ Hlavním důvodem tohoto nárůstu, a to především u aktivních obhájců jádra, je zvyšující se požadavek na soběstačnost ČR v do-
dávkách elektrické energie.

■ Kromě zvýšení bezpečnosti jaderných elektráren může mít přímý pozitivní dopad na vnímání problematiky jaderné energie i vyřešení likvidace jaderného odpadu.

■ U části respondentů, kteří se v současnosti staví k jaderné energii negativně, můžeme do budoucna očekávat změnu jejich názoru ve prospěch JE – téměř 1/5 odpůrců jádra si uvědomuje, že jader-
nou elektřinu nelze nahradit jinými zdroji.

■ **Z nabízených možností pro pokrytí budoucích potřeb je mezi respondenty nejvyšší podpora pro výstavbu nových jaderných
bloků v elektrárně Temelín, u elektrárny Dukovany by respon-
denti spíše uvítali její modernizaci a prodloužení životnosti.**

■ Nejvýrazněji vnímanou alternativou pro jadernou energii jsou obno-
vitelné zdroje, respektive jejich „mix“ (voda, vítr, slunce a biomasa).

■ Hlavním zdrojem informací o problematice jaderné energie je televize, častými zdroji je také rozhlas a celostátní tištěná média.

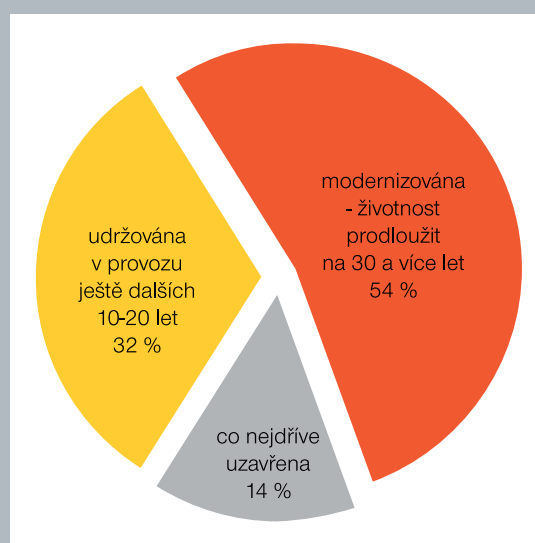
■ Hlavním spontánním argumentem pro výrobu JE je zajištění
soběstačnosti ČR, jako druhá je uváděna cena. Hlavním argumentem
„proti“ je obava z havárie a dále nutnost likvidace jaderného odpadu.

■ **Celkem 69 % respondentů řadí Jadernou elektrárnu Dukova-
ny k lepším jaderným elektrárnám na světě.**

■ Vyrovnaný je podíl příznivců a odpůrců výstavby nových jader-
ných bloků v areálu Jaderné elektrárny Dukovany – pro výstavbu je
celkem 49 % respondentů (z toho určitě pro 13 %).

Petr Spilka ■

Budoucnost elektrárny Dukovany



Celkově tedy převládá názor, že by Jaderná elektrárna Dukovany měla zůstat v provozu – podporovatelé jádra jsou pro její moder-
nizaci, odpůrci pro udržení v provozu po dobu její životnosti. Modernizaci elektrárny Dukovany podporují častěji voliči pravice,
muži, respondenti ve věku 30-49 let, s vysokoškolským vzdělá-
ním a častěji respondenti z větších měst (nad 50 tisíc obyvatel).



Račice aneb Hobby pana starosty



Obec Račice se nachází 3 km západním směrem od města Hrotovice. Rozloha obce je 361 ha. V současné době má obec 41 domů, 76 obyvatel, přibližně 1/3 domů je využívána chalupáři. Račice jsou významnou dopravní křižovatkou pro okolní obce. Poprvé je obec připomínána již v r. 1252. Na listině z r. 1279, kterou se urovnal spor mezi kněžickým farářem Vojslavem a Zdislavou, čteme svědka Kunu z Račic. Avšak i sousední pán z Myslibořic zde měli v 13. stol. majetek. To dokazuje darování 2 hřiven stříbra na stavbu kostela Račického od Artleba z Myslibořic. Název obce je odvozen od jména Radeš neboli Radek, tedy původně Radšice.

O památkách obce a současném dění v obci jsem si povídala se starostou obce panem **Jiřím Rosickým**, který vykonává funkci starosty již od roku 1990. Významnou památkou je raně gotický

kostel svatého Václava z 2. pol. 13. stol. s plochostropou lodí a žebrovou klenbou v presbytáři. V kostele jsou 2 oltáře, obraz sv. Petra a Pavla, malovaný r. 1888 Jindřichem Poláškem, krásné sousoší ukřižování Krista Pána. Na hlavním oltáři je obraz od malíře Mesmera. Starý zvon „Václav“ z r. 1491 s nápisem: „Tento zvon jest ulitý ke cti a chvále Pánu Bohu a svatému Václavovi Léta Božího MCCCCLXXXI.“ Zvon patří mezi nejskvělejší zvony vytvořené ve zlatém věku zvonařství. Ve druhé světové válce hrozilo, že obec o zvon přijde, Němci jej chtěli odvézt na roztavení, ale protože zvon je tak veliký, že jej nedostali ven z věže, byl zachován. Zvon je pravděpodobně nejstarším zvonek na Třebíčsku. Další památkou je sousoší svatého Kříže z r. 1727, které stojí uprostřed hřbitova. U hlavní silnice vedoucí z Hrotovic do Jaroměřic nad Rokytnou, najdeme sochu svatého Šebestiána. Na návsi se nachází pomník, který připomíná umučení dvou obyvatel Josefa Urbánka a Karolíny Urbánkové v koncentračním táboře Mauthausen během II. světové války za protifašistický odboj. Přestože obec nemá mnoho obyvatel, v obci je pořádáno v průběhu roku několik, dá se říci tradičních akcí. Pouť na svatého Václava



Kostel sv. Václava

Starý dub stojí téměř uprostřed pomyslného kruhu vesnic Račice, Zárubice, Myslibořice, Odunec a Krhov. Velkým překvapením bylo, že se zde sešlo více než 250 obyvatel z okolních obcí a dokonce přijeli i někteří ze Znojma nebo Jihlavy.

Pro trávení volného času mohou místní obyvatelé využívat nově postavený sportovní areál, kde si mohou zahrát kopanou, tenis, volejbal, nohejbal a když je příznivá zima, tak i lední hokej. Součástí je dětské hřiště. Okolí je vhodné také pro cyklisty.

Obec Račice má od loňského roku ještě jedno prvenství. „Je první „bezdrátovou“ obcí na Třebíčsku. „Veškeré elektrické vedení je uloženo v zemi,“ zmiňuje v rozhovoru pan starosta. „Na podzim čeká Račice ještě výsadba jeřabinové aleje, na kterou získala finanční prostředky od Skupiny ČEZ. A v příštím roce čeká celou obec velká investiční akce, a to výstavba kanalizace,“ pokračoval v rozhovoru Jiří Rosický.

Pane starosto, doslechla jsem se, že také vaříte?

„Každoročně mezi Vánocemi a silvestrem vařím pravou hasičskou zelňačku. To se vezmou klobásy, které zbudou po výroční hasičské schůzi, uvařím zvlášť brambory, aby nebyly tvrdé, pak uvařím ještě zelí s klobásou, přidám koření, zahustím a když je vše hotovo, ochutnávka může začít.“

Alena Hostašová □

Foto archiv obce a Jan Sucharda



Setkání u památného dubu

a s ní spojené sportovní odpoledne O putovní pohár starosty. Většinou se odehrává soutěž v minikopané, na kterou se sjíždějí družstva z okolních obcí. Každoročně se staví májka a nesmí chybět pálení čarodějnic. V loňském roce obec uspořádala poprvé předsilvestrovské setkání u památného dubu, který se nachází v lese Svatocheň.

Bohuslav Rabušic: Kdo nemá pokoru, neuspěje

„Krása květin okouzlovala lidstvo od nepaměti. Svou krásou, působem, vůní a nekonečnou škálou tvarů a barev si podmanila člověka v každé etapě vývoje lidské společnosti. Podoba architektury, interiérů, oděvů a umění se projevila i v náhledu na květiny, které měly v jednotlivých obdobích jiný význam a jiné uplatnění,“ uvádí spoluautor učebnice Floristiky, přední český florista Slávek Rabušic.

Vaše jméno je úzce spjato s květinovou výzdobou našich hradů a zámků. Jak jste se dostal k této, dá se říci, netradiční profesi?

Květiny mne zajímaly od dětství. Ale bylo to především jejich pěstování. Dlouhou dobu jsem po studiích vedl zahradnické podniky, kde se květiny pěstovaly. Ne, že bych odmítal květiny aranžovat, ale pěstovat květiny, zvláště orchideje a chryzantémy, mi přišlo zajímavější. Když jsem dostal nabídku na vedení skleníkového úseku na zahradnické škole v Brně-Bohunicích, kde jsem dříve studoval, netušil jsem, že právě tehle moment byl v životě rozhodující. V té době jsem se stal místopředsedou Svazu květinářů a floristů ČR a zároveň jsem byl vyzván Národním památkovým ústavem ke spolupráci na pořádání květinových výstav na hradech a zámcích.

A vzhledem k tomu, že kromě květin jsem se od mládí zabýval historií architektury, podařilo se mi tyto dva obory skloubit v obor zvaný „Historie aranžování květin“.

Před prázdninami jsem viděla nádhernou výstavu lilí na zámku v Jaroměřicích nad Rokytnou, která byla již několikátou vaší výstavou v rámci cyklu výstav „Fleur de lys“. Co je hlavní myšlenkou tohoto cyklu?

Již mnoho let pořádám floristické semináře, přednášky a předváděčky pro pracovníky z památkových objektů. Pokaždé se tato akce koná na jiném hradu či zámku a tím pádem vzniklo mnoho výstav, které začaly být tradicí, například Buchlovická růže, Vranovská lilie, Podzim na Pernštejně. V podstatě to byly vždy výstavy květin na určité téma nebo byly spojeny s nějakými významnými událost-



mi – např. nástup Lucemburků na český trůn na Karlštejně. Časem jsem si uvědomil, že by to vše mělo mít vyšší formu, smysl. Proto jsem loni stanovil tři cykly výstav, které budou mít v daném roce určitou květinu, jež bude představena pokaždé jinak. V roce 2012 měl cyklus název „Tulipán v renesanci“, ten přinesl květinové výstavy na renesančních zámcích v Bučovicích, Třeboni, Kratochvíli a Náměšti nad Oslavou. Pro letošní rok ve spolupráci s Národním památkovým ústavem vznikl cyklus výstav s názvem „Fleur de lys“, jenž je součástí vyhlášeného Roku francouzské kultury. Heraldický symbol lilie, francouzsky Fleur de lys nebo Fleur de lis (květ lilie), je symbol květu lilie. Ve 12. století za vlády Ludvíka VI., byla Fleur de lys použita jako hlavní znak panovníků francouzského království. V historizujících nebo i nadčasových květinových dekoracích je lilie zastoupena velmi výrazně. Každá výstava měla odlišné téma, např. výročí založení kláštera Zlatá Koruna nebo hradu Veveří, pocta významné osobě na zámku v Třeboni a právě pro zámek Jaroměřice nad Rokytnou bylo zvoleno téma hudba. Cyklus výstav navštívil postupně osm historických objektů.

Výstavy aranžujete úplně sám?

V naprosté většině jde o kolektivní práci, a to hlavně zahradníků z jihočeských a jihomoravských hradů a zámků. V Jaroměřicích nad Rokytnou jsem kromě Evy Cafourkové a Aleny Horké z jaroměřického zámku také



Květinová výzdoba barokního interiéru

Foto Veronika Skálová



Z výstavy na zámku v Jaroměřicích nad Rokytnou

Foto Josef Prodělal

spolupracoval se zahradníkem Vládou Vejtasou, který je velký odborník především na venkovní zahrady. Má obrovský přehled v botanice a spíše se věnuje výsadbě zahrad a pěstování rostlin. Musím uznat, že jeho aranžmá vytvořené v zámecké pracovně a na schodišti považuji za velmi profesionální a mělo úplně jiný rukopis. Byla to skvělá spolupráce, pro mne velmi poučná.

A máte už téma na příští rok?

Ano. Bude to Válka růží. Po Itálii a Francii se obracím ke staré dobré Anglii.

Dělali jste i květinové aranžmá k filmům. Ve kterých filmech mohou čtenáři vidět vaše umění a jak jste se vlastně k filmu dostal?

V Telči probíhal jeden z mých seminářů v době, kdy zde zrovna točil Zdeněk Troška pohádku Z pekla štěstí 2. S vedoucím výpravy Jirkou Forstem viděli moji renesanční girlandu a slovo dalo slovo. A tak vlastně začala moje spolupráce s filmaři. Mám za sebou aranžmá v šesti filmech – mimo jiné v Andělské tváři, Baronu Trenckovi, Nejkrásnější hádance a Čertově nevěstě. Na všechny natáčecí dny vzpomínám velmi rád, byla to náročná práce, ale krásná. Všechny dekorace a kytice vycházely z historických podkladů, musely ladit barevně, být v harmonii s postavami, interiéry, krajinou. A že těch květin bylo hodně.

Která květina je vaše nejoblíbenější a jaké období z historie máte nejraději?

Oblíbených květin mám několik. Ale jednoznačně je to chryzantéma, která je naprosto úžasná jak z historie, tak sortimentem a trvanlivostí, pak samozřejmě je to růže. Rád mám také kamélii a čtvrtá má nejoblíbenější je eucharis (líbenka). Rád mám i luční květy. A z období mám nejraději renesanci.

Možná je to tím, že nejvíce pobývám na renesančních objektech. Základním tvůrčím principem renesance, která má kořeny v 15. století v Itálii, bylo hledání krásy a harmonie a oživení antického kulturního dědictví. Po temném období středověku se staly květiny velikou módou a člověk k nim zaujal zcela nový postoj. Staly se běžnou součástí života a nového pohledu na svět. Jak můžeme zjistit z uměleckých děl renesančních mistrů (Rafael, Boticelli, Michelangelo), květiny byly upravovány do rozměrných vysokých kytic a v různých nádobách rozestavovány na zem, okenní římsy a nástěnné police. Opět přicházejí ke slovu květinové girlandy a věnce, které nacházejí své uplatnění v nových palácích i měšťanských domech. Ke květinám pro toto období typickým – liliím, růžím a kosatcům – se vedle karafiátů, kopretin, hrachorů, chrp, fialek, slunečnic, ostrožek a orlíčků přidávají od 2. pol. 16. století také tulipány, hyacinty a další cibuloviny, které se do Evropy do-

stávají z Blízkého východu. Jako zeleň se používaly vavřín a myrta, do věnců a girland i větvičky s plody. Zvlášť do girland, které se zavěšovaly do sloupoví a nad vchody, se ke květům s oblibou přidávaly plody ovoce. A kolem roku 1555 se do renesančních kytic a květinových úprav dostává z blízkého východu tulipán, úžasná květina, díky které mohl vzniknout náš loňský projekt „Tulipán v renesanci“.

Vaše každodenní práce se skládá z pořádání kurzů, kde učíte svatební, dárkovou a vánoční floristiku, aranžujete společenské prostory a historické objekty. Takže máte poměrně široký záběr. Myslím si, že bych ale neměla zapomenout na soutěž Brněnská růže, kterou jste založil a jste jejím duchovním otcem. Kdy bude letos soutěž probíhat?

Mezinárodní floristickou soutěž Brněnská růže jsem založil před osmnácti lety. Letos se bude konat 15. listopadu a pro veřejnost bude přístupná v sobotu a neděli. Za ty roky se stala největší a nejnavštěvovanější soutěží v České republice a na Slovensku. Následnou výstavu navštíví až 3 500 návštěvníků.

Kterou interiérovou vazbu děláte nejraději?

V jakémkoli interiéru pracuji nesmírně rád. Tam není florista jen sám za sebe, tam musí naslouchat a vnímat – a musí se podřídit, upozadit. A je jedno, zda jde o prostory historické nebo soudobé. Musí přemýšlet o myšlence interiéru, architektuře, odkazu. Hlavně o prostoru. Podstatné je interiéru nepřebít svým egem, nechtit se za každou cenu prosadit, zviditelnit – ale citlivě ho doplnit, to je alfa a omega úspěchu. Kdo chce moc vyčnívat, nemá pokoru a chce se jen sám lacině prosadit, neuspěje. Rád na těchto výzvách pracuji s lidmi, kteří jsou vnímaví, a kteří chtějí úžasný interiéru citlivě doplnit pro ostatní lidi, ale netrvají na tom – prosadit jenom sebe. Čím vnímavější a vzdělanější člověk je, tím více se upozadí a svojí myšlenkou prostor citlivě doplní.

Děkuji za rozhovor **Alena Hostašová** 

Srážka cisterny a automobilu s jaderným palivem na EDU

V polovině srpna se na elektrárně uskutečnilo další z řady každoročních cvičení, kterými je prověřována schopnost pracovníků EDU řešit mimořádné situace.

Tentokrát byla námětem srážka automobilu, přivázejícího čerstvé jaderné palivo s vlakovou cisternou naplněnou transformátorovým olejem. Při nehodě došlo ke zranění řidiče a na automobilu vznikl požár. Směnový inženýr aktivoval jednotku hasičského záchranného sboru EDU, která začala

na místě nehody zasahovat během několika okamžiků. Část hasičů vyprostila zraněného řidiče a poskytla mu první zdravotnické ošetření a část začala boj s ohněm. Během 15 minut se na své pracoviště v krytu sešli členové havarijního štábu EDU a technického podpůrného střediska, kteří pod vedením Romana Havlína začali koordinovat další postup. Na místo nehody se dostavila i skupina pro přepravu jaderných materiálů, jejímž úkolem bylo zjistit, zda nedošlo k poškození

přepravovaného paliva. Souběžně hasiči postavili mobilní dekontaminační stanici a „cvičně“ dekontaminovali jednoho člena své jednotky. Událost byla kvalifikována směrovým inženýrem jako mimořádná událost 1. stupně, a proto byl také informován Státní úřad pro jadernou bezpečnost. Při cvičení prokázali všichni zúčastnění vysokou akceschopnost a profesionalitu.

Petr Velebil ■

Foto: Karel Svoboda ml.



Vyprošťování zraněného řidiče z kabiny



Zásah hasičské jednotky EDU



Kontrola převáženého jaderného paliva



Mobilní dekontaminační jednotka

Rozhovory

Trendy

Lifestyle

Inspirace

Zajímavosti

ročník xx / číslo 3 / 2013

Dana Nováková:

„Líbil se mi zvuk
elektrického vedení...“



Prázdniny na táboře

▣ Nebát se
uskutečňovat
své sny

▣ Jak pohnout
jadernou kuličkou?

Informace z elektrárny i našeho regionu
najdete na www.aktivnizona.cz

inspirace

Martin Šikula: Od mala jsem byl s tátou v garáži, zůstalo mi to

Martin Šikula je z Miroslavi a letos absolvoval na Střední škole dopravy, obchodu a služeb v Moravském Krumlově obor Autotronik. Teď v září nastoupil na Mendelovu univerzitu do Brna. Jezdí závodně motokros a volný čas tráví mezi motory v garáži.

Co umí člověk, který je autotronikem? Můžeš nám tento obor přiblížit?

Spousta lidí neví, co to znamená a myslí si, že je to automechanik s maturitou. Autotronik je vlastně mechanik, který je zaměřený na elektřiku v automobilu. Měli bychom diagnostikovat závadu, najít ji. Poté přichází na řadu automechanik, který tuto závadu řeší.

Proč sis vybral tento směr? Měl jsi v někom inspiraci, nebo to bylo jen „takové“ rozhodnutí?

Od mala jsem byl s tátou v garáži a to mě hodně nasměrovalo. Líbí se mi opravovat motory.

Čím jsi chtěl být jako malý kluk?

Závodníkem. Od devíti let jezdím motokros, takže se to částečně splnilo.

Dařilo se ti v tomto sportu?

Řekl bych, že ano. Před třemi roky jsem vyhrál závody Vysočiny, velmi dobře jsem se umístil na mezinárodním mistrovství.

Nastupuješ na Mendelovu univerzitu do Brna. Jaké máš očekávání?

Těším se, i když lehce nervózní jsem také. Rád bych šel ve šlépějích svého táty, který tuto vejšku studoval, stejný obor. Konkrétně jdu na Provoz techniky a očekávám, že se mi podaří získat další vzdělání v diagnostice a stanu se profesionálním opravářem.

Co děláš, když máš volno?

Volný čas trávím s přítelkyní a pak také ve svém malém servisu na motorky. Za týden se tam otočí tak tři, čtyři motorky.

Text a foto **Eva Fruhwirtová** 



zajímavost

Štěpení silou myšlení aneb Jak pohnout jadernou kuličkou



Stovky návštěvníků Informačního centra elektrárny využily speciální prázdninovou akci a vyzkoušely si jaké to je pohnout kuličkou pouze svou koncentrací.

Přístroj Mindball funguje na principu snímání mozkové aktivity (EEG). Hráči mají na hlavě čelenky, sedí naproti sobě u stolu, ve kterém je uprostřed dráha pro kuličku. Cílem je dostat kuličku do soupeřovy branky pouze vlastní koncentrací.

V červenci zavítali do Íčka Procházekovi ze severu Čech. „**Syn se zajímá o energetiku, takže jsme dnes prošli dvě informační centra jaderných elektráren. A musím říct, že v Dukovanech se nám opravdu hodně líbilo,**“ pochválil Jan Procházka. Jejich synovi Martinovi se líbil mindballový zápas. Nejprve ho táta porazil, ale po několika kolech se Martinovi podařilo tátou překonat. A pak porazil i mámu. Průvodkyně Informačního centra dostaly po prohlídce a po mindballovém zápasu od Procházků pochvalu. „**Opravdu se nám věnovaly a všechno nám hezky vysvětlily, takže nebyl problém pochopit složitou věc jako je fungování jaderné elektrárny.**“

Text a foto **Eva Fruhwirtová** 

Na průběh prázdninové akce s Mindballem se můžete podívat na facebookové stránce s názvem Jaderná kulička: www.fb.me/jadernakulicka

rozhovor

Dana Nováková: Inspirují mě konstrukce elektrického vedení

Svoji první výstavu fotografií, na kterých zachycuje konstrukce elektrického vedení, měla Dana Nováková letos v létě v prostorách vstupu do elektrárny Dukovany. V těchto konstrukcích si našla svůj nový poetický svět. Vystudovala architekturu na Technické univerzitě v Liberci, fotit začala na střední škole a stále v tom pokračuje. Jako architektka pracuje v Brně, navrhuje rodinné domy a podílí se také na rekonstrukci jednoho zámku na jižní Moravě.

Proč sis jako svůj hlavní fotografický objekt vybrala právě elektrické konstrukce?

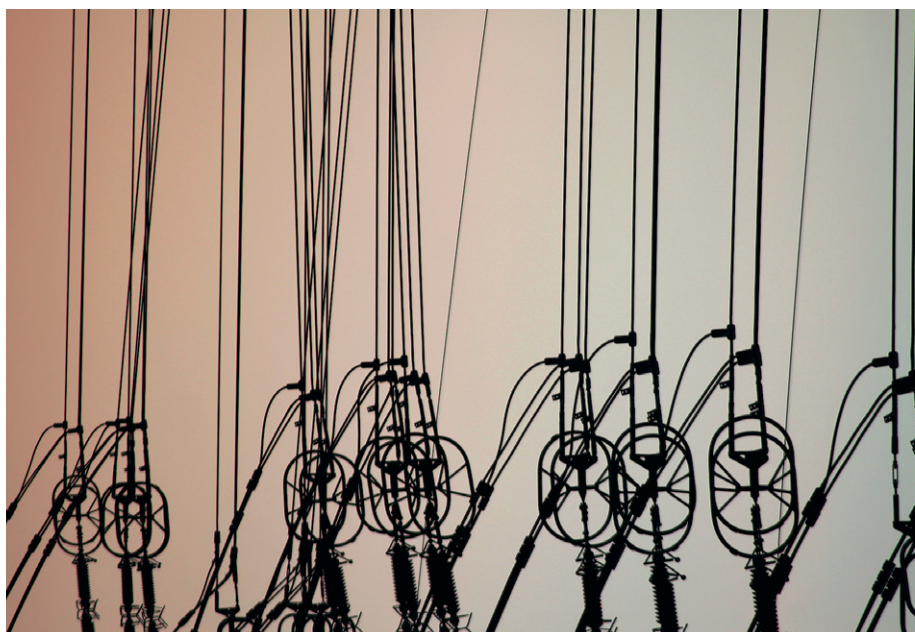
Začalo to v době, kdy jsem se připravovala na talentové zkoušky na architekturu. Hledala jsem něco blízkého, něco co by mě mohlo ovlivnit, téma, kterým bych se mohla zabývat. Líbil se mi zvuk elektrického vedení. Natáčela jsem videa a z nich jsem vytahovala fotky a postupně jsem se k fotografiím drátů propracovala. Na univerzitě jsem pak tuto tvorbu rozvíjela v ateliérech.

Uvažovala jsi někdy o tom, že budeš své fotky vystavovat?

Přemýšlela jsem nad tím, ale tak jsem to nějak nechávala plynout. Měla jsem pocit, že na výstavě moje tvorba musí uzrát. Pak přišla nabídka z elektrárny. Během čtrnácti dnů jsem připravila výběr fotek a výstava byla na světě.

Vystudovala jsi architekturu a také se jí věnuješ. Co tě vedlo na tento obor?

Studovala jsem obchodní školu, ale během studia jsem si uvědomila, že to není ta správná cesta. Přišly nějaké impulsy z okolí, a protože mě bavila tvůrčí práce, zvolila



jsem tento obor. Je zajímavé vytvářet a ovlivňovat prostředí kolem sebe. Podílím se na tvorbě různých míst v celé republice.

Přesto, že pracuješ v Brně, tak bydlíš v Dukovanech. Jak je vidíš očima architekta?

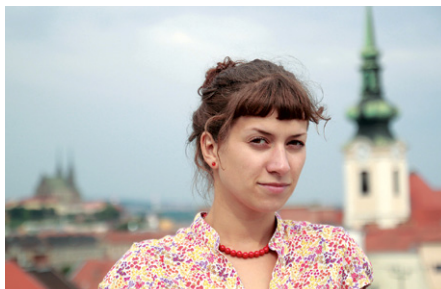
Dukovany jsou obec s velkým urbanistic-

kým potenciálem a mohly by být malebná vesnice, kam se každý rád podívá. Ještě nenadešel čas k využití této možnosti, ale věřím, že se to změní.

Ptala se **Eva Fruhwirtová**

Fotografie Dana Nováková

Celý rozhovor je na www.aktivnizona.cz



**Fotografie mi přináší stále nový pohled na svět.
Je dobré si vytvořit ten svůj.
Moje fotky mne inspirují i v architektonické tvorbě.**

Jad(e)rná inspirace

Vojta Palát: Nebojím se uskutečňovat své sny

Vojta Palát z Hrotovic nastoupil do čtvrtého ročníku Střední průmyslové školy v Třebíči, obor Energetika. Jedenáct let hrál fotbal, teď se věnuje bojovému umění. Uchvátila ho zážitková pedagogika. „Dostal jsem se k ní na Katolickém gymnáziu, hodně mi pomohl Vítek Oplátek, který vede sdružení Halahoj. Vítek pořádá teambuildingy pro různé třídy. Líbilo se mi to. A pak jsem se stal instruktorem a také vedoucím na letním táboře. Prošel jsem desítky táborů – jako účastník i jako instruktor,“ popisuje Vojta. O svých budoucích plánech má celkem jasno. Bud' zůstane v České republice a bude se věnovat zážitkové pedagogice a „life koučingu“. Takový kouč pomáhá lidem a radí jim. Ale ne tak, že jim poradí něco, co si myslí, že je dobré, ale ptá se jich a směřuje je tak, aby na to přišli oni sami. Anebo odjede někde do přírody jako poutník – sám, ale spíše s někým. Vojta je věřící a díky tomu má jistotu svého směřování. Podle něj taková jistota dnešním mladým lidem hodně chybí.



A co by Vojta ostatním mladým lidem vzkázal?

„Nebojte se uskutečňovat své plány. Řada lidí se dívá na to, co si myslí okolí a pak nenaplní svůj sen. Takže běžte do toho!“

Eva Fruhwirtová

prázdniny

Záchranářský tábor na Lavičkách

Po strmé cestě vedoucí přímo k vodě jsem se dostala kolem deváté do tábora. Jedna skupinka dětí se právě pod stromy učila obvazovat různá zranění. Druhá skupinka se začala převlékat do plavek. Čekalo je totiž plavání na surfu na čas. „**Snad jsem měl dobrý čas, uvidíme, co ostatní,**“ svěruje se mi Tonda, který předal surf další dvojici.

Ujímá se mě hlavní vedoucí Vojta Šalbaba a ochotně mě provádí táborem. „**Děti spí v podsadových stanech a my vedoucí v hangáru. Vedoucích je tady dvanáct. Takto velký počet je dán tím, že s dětmi provádíme výcvik a potřebujeme na to víc lidí,**“

vysvětluje Vojta, který je v civilu informační technik a patří ke generaci Šalbabů-záchranářů.

Všichni vedoucí si na tábor berou dovolenou. Mnozí si léto bez tábora nedovedou ani představit. Přesouvám se za vůni ke kuchyni za Zdenkou Palátovou a Marií Cejpkovou.

Mezitím co si povídáme, paní Cejpková

loupe česnek na čočkovou polévku a Zdenka připravuje tvaroh na bavorské vdolečky. Obě jsou zkušené tábornice. Spí ve stanu, ráno vstávají v šest, přes den jsou v kuchyni, ze které mají krásný výhled na pláž a na celý tábor, a děti je mají rádi. „**Mám tady vnuka Ondru. Doma tvarohovou pomazánku nesní, ale tady ji s chlebem slupne, ani o tom neví. Dětem tady chutná, jsme rádi,**“ vypráví paní Cejpková. Vedoucí Denisa mi nabízí, že mě odveze na pár metrů vzdálený ostrov, kde je zbytek dětí a vedoucí. Na ostrůvku jsou stromy a skály, ideální pro vysoké lanové lávky a slaňování.

„**Nahoře jsem se teda hodně bála, ale jsem ráda, že jsem to slanila,**“ prozradila své pocity Lenka, která se právě odstrojovala v lodi. Jakub, který je na táboře už podruhé, se chystá slaňovat také: „**Je to tady ještě lepší než vloni. Naučil jsem se řídit motorák, vázat uzly a také se potápět.**“ Záchranářské tábory se pořádají třicet let. Od té doby jimi prošly generace dětí. Z mnohých se stali vedoucí a své děti vedou stejným směrem.

Text a foto **Eva Fruhwirtová**



S podporou Skupiny ČEZ

Folkovky skončily, starosta Náměště předal šeky a slavnostně ukončil festival



V sobotu 27. července byl slavnostně ukončen festival Folkové prázdniny a byly také předány šeky nadačním fondům, které pomáhají onkologicky nemocným dětem a jejím rodinám. Šeky na více než 200 000 korun, které „našlapali“ návštěvníci festivalu, předal zástupcům obdarovaných organizací starosta města Náměšť Vladimír Měrka a člen správní rady Nadace ČEZ Vladimír Černý. Do sedel charitativních kol zasedlo během dvou dnů přes 400 návštěvníků a každý minutou šlapání předal svým rozličným výkonem finanční prostředky Nadačnímu fondu dětské onkologie Krtek při FN Brno (100 949 Kč) a nadačnímu fondu Josefa Zimovčáka „Na kole dětem“ (99 783 Kč).

Kromě finanční podpory nadačních fondů byl také předán šek na částku 5 000 korun, která pomůže obecně prospěšné společnosti Kola pro Afriku.

Festivaloví výletníci, kteří ve čtvrtek 25. 7. navštívili JE Dukovany a dalešický pivovar, mohli přispět na výlet dobrovolnou částkou. Vybralo se 1 225 Kč, ČEZ částku zčtyřnásobil a dorovnal na 5 000 korun. Z tvoři-

vých dílen festivalu také vyšlo na padesát ručně zdobených tašek, které byly předány k prodeji do obchůdku tohoto sdružení v Ostravě.

Hudba a Jaroměřice nad Rokytnou patří k sobě

Pohodové letní počasí, zámek a krásná hudba, takový byl start i průběh celého 15. ročníku Mezinárodního hudebního festivalu Petra Dvorského v Jaroměřicích nad Rokytnou. Laureáti Světové operní soutěže Plácida Dominga „Operalia“, sopranistka Janai Brugger a tenorista Briana Jagde, oba



z USA, otevřeli festival v sobotu 3. srpna áriemi a duety převážně z Pucciniho a Verdiho operních hitů. Pod taktovkou italského dirigenta Sebastiana Rolliho a za doprovodu Moravské filharmonie Olomouc jim to zpívalo výborně. Publikum všechny odměnilo potleskem vestoje, stejně jako další dva talentované mladé zpěváky, slečnu Patricii Janečkovou, vítězku soutěže Talentmania 2010 a slovenského tenora Petra Malého. Festival probíhal v průběhu dvou týdnů na několika místech. Kromě zámecké zahrady, zámku a chrámu sv. Markéty v Jaroměřicích, byly některé koncerty situovány do zámeckých prostor ve Valči a také do dalešického pivovaru. Zahájení festivalu předcházela vernisáž obrazů klientů Denního centra Barevný svět. Klienti malovali obrazy tak, jak je vidí oni sami a inspirovali se obrazy slavných malířů. Denní centrum Barevný svět je také příjemcem poloviny výtěžku sbírky Hudba a pohyb, která byla již podruhé vyhlášena v rámci festivalu a je otevřena rovněž do konce srp-

na. Druhou polovinu výtěžku obdrží Nadace Petra Dvorského HARMONY. Obě organizace poskytnuté prostředky využijí na úhradu rehabilitačních pobytů svých klientů.

Festival „Václav Hudeček a jeho hosté“



Konec prázdnin a závěr letních měsíců však neznamená konec festivalové šňůry, která se s dodáním patřičné energie Skupiny ČEZ nesla regionem Vysočina a Jihomoravským krajem již od jarních měsíců. Vystoupení našeho předního houslového virtuóza Václava Hudečka a jeho hostů v Moravských Budějovicích tak bylo dalším z mnoha krásných hudebních počinů, které se v regionu dukovanské elektrárny a s podporou Skupiny ČEZ konaly.

Malý festival loutky

Již 7. ročník MFL proběhl o posledním prázdninovém víkendu celkem v 37 městech a obcích našeho regionu a představilo se v něm celkem 19 souborů. Slavnostní zahájení se uskutečnilo 29. srpna v Moravském Krumlově při zábavném odpoledni pro malé i velké. Nechyběl zde ani elektromobil Skupiny ČEZ, jehož pohodlnou a tichou jízdu si vyzkoušely desítky účastníků zahájení festivalu. Prvním představením byl Český Honza divadla Lokvar, po němž následoval „workshop“, při kterém si děti samy vyráběly loutky a maňásky.

Jana Štefánková, Zdeňka Ošmerová □

Foto archiv

Diakonie

Českokatolické církve evangelické

Středisko v Myslibořicích



Diakonie ČCE – středisko v Myslibořicích poskytuje čtyři sociální služby, a to: domov pro seniory, domov pro osoby se zdravotním postižením, odlehčovací služby a domov se zvláštním režimem. Služby jsou poskytovány v budově bývalého zámku, který k sociálním a zdravotním účelům slouží již od roku 1926, kdy zde byly za účasti široké veřejnosti otevřeny sociální ústavy myslibořické (sirotčinec a starobinec). Postupem doby se zřizovatelé Domova i poskytované služby měnili až do současné podoby, kdy se v prosinci roku 1991 Domov stal jedním z mnoha středisek Diakonie. Finance na provoz Domova jsou získávány z různých zdrojů. K těm důležitým patří hlavně dotace z MPSV, Kraje Vysočina a příspěvky klientů. Velice významnou část financí tvoří také dary individuálních a firemních dárců a nadační příspěvky. Jednou z nadací, jež organizaci podpořila, je i Nadace ČEZ, která v roce 2011 částkou 150 tisíc Kč přispěla na výměnu špaletových oken. „Velice si vážíme toho, že jsme byli zapojeni do dalšího projektu Nadace ČEZ s názvem „Plníme přání“. Díky němu jsme mohli v prostorách EDU prezentovat před Vánocemi a Velikonocemi výrobky našich klientů. Peníze z prodeje jsme investovali na zakoupení dalších arteterapeutických potřeb,“ přiblížila v úvodu rozhovoru Ing. Blanka Veselská, která pracuje v myslibořickém středis-

ku jako fundraiser. Služeb Domova využívá celkem 132 klientů, z nichž je převážná většina seniorů. Domov je specifický hlavně v tom, že přijímá řadu osob s těžkou sociální nebo duševní přízrůbivostí, které jsou v jiných domovech těžko přijatelné. Největší důraz při práci je kladen především na profesionální a osobní přístup ke klientům. Diakonie ČCE nabízí pro klienty také duchovní a pastorační služby. Kaple je umístěna přímo v budově zámku a klienti se mohou každodenně zúčastňovat ekumenických setkání a bohoslužeb. Ve všech těchto činnostech jsou personálu nápomocni i dobrovolníci, kteří jejich práci doplňují o další lidský rozměr. Klienti se mohou, pokud jim to jejich zdravotní stav dovolí, pohybovat v rozlehlých prostorách zámku i v jeho okolí, které tvoří velký zámecký park s lagunou a mnoha lavičkami vybízejícími k odpočinku a relaxaci. Součástí služeb jsou i pracovní aktivizace, které vedou k udržení a posílení soběstačnosti. Probíhají každý všední den a denně se jich zúčastňuje až 40 klientů. Výrobky, které při těchto činnostech vznikají, zdobí prostory střediska nebo jsou využity jako dárky při různých prezentacích střediska. Lidé si je mohou také zakoupit na různých jarmarcích a slavnostech.

Během roku je pro všechny obyvatele myslibořického střediska připraveno velké množství akcí, které jim zpřijemňují volné chvíle v Domově. K nejoblíbenějším patří letní benefiční koncerty v parku, tradiční Zámecký ples, maškarní karneval, besedy se zajímavými lidmi, promítání filmů, narozeninové oslavy,

různá sportovní klání mezi jednotlivými klienty, kurzy ručních prací apod. V poslední době si také získal velkou oblibu kroužek „Vzpomínání“, na němž si skupina klientů povídá s vyškolenou pečovatelkou o časech dávno minulých. Jeho součástí je třeba i pečení a vaření dávno zapomenutých jídel. Klienti mohou také denně využívat i další služby, které jsou jim nabízeny přímo ve středisku. Patří mezi ně třeba kantýna, kadeřnictví, pedikúra, manikúra a masáže. Čtenářům z řad klientů je k dispozici také kvalitně vybavená knihovna a ti, kterým není cizí internet, mohou jeho předností využívat v internetové kavárně. Rodinní příslušníci klientů mohou též při svých návštěvách přenocovat v hostinských pokojích, které byly k tomuto účelu přímo vybudovány v třetím patře budovy. Celá budova je bezbariérová, umožňující všem klientům snadný pohyb do všech prostor střediska.

V letošním roce pomohli zaměstnanci EDU v rámci Dobrovolnických dnů při údržbě parku, obklopujícího středisko. Při Sázavafestu ve Světlé n. Sázavou 3. srpna bylo na charitativním kolem Nadace ČEZ „vyšlapáno“ pro Diakonii 49 677 Kč. „Tuto částku použijeme na zakoupení antibakteriálního přístroje Vacumet, který účinně a efektivně zlikviduje velké množství znečištěných plen. Zakoupením tohoto přístroje dojde k výrazným úsporám za odvoz a likvidaci odpadu,“ uvedla na závěr Blanka Veselská. Bližší informace o službách najdete na www.domovmysliborice.cz.

Alena Hostašová □

Fotografie Jan Sucharda a archiv Diakonie



Jaderná elektrárna Dukovany odolá 6. stupni Richterovy stupnice

Jaderná elektrárna Dukovany plní opatření a doporučení, jež vzešla z tzv. stresstestů, které byly provedeny na všech jaderných elektrárnách po havárii japonské elektrárny Fukušima. Přestože je zemětřesení v našich zeměpisných šířkách prakticky nemyslitelné, jedním z opatření je zvýšení seismické odolnosti dukovanské elektrárny. Práce jsou v plném proudu a na jejich konci bude zvýšení odolnosti provozních celků a stanice hasičského záchranného sboru až na 6. stupeň Richterovy stupnice.



Osy výztuže v betonu po identifikaci skenerem

Samotnému vrtání kotvicích otvorů předchází důsledné zmapování ocelových výztuží v betonových konstrukcích, aby nedošlo k jejich nežádoucímu narušení. Za pomoci moderní zobrazovací techniky tak může vyznačit nejvhodnější prostor pro kotvicí otvory.



Vrtání kotvicích otvorů jádrovým vrtem

Vrtací souprava musí být instalována tak, aby vrtaný otvor byl přesně kolmý ke stěně, a to jak ve vertikálním, tak i horizontálním směru. Středem jádrového vrtáku je do otvoru přiváděna voda, která chladí diamantovou korunku vrtáku a současně zamezuje prašnosti při práci. Z vrtaného prostoru je potom kal odsáván do nádrže.



Vzorek betonu z jádrového vrtu

Hloubka kotvicího otvoru je stanovena statickým výpočtem pro každou kotvu individuálně, stejně jako počty vrtaných otvorů nebo hloubka vrtu. Počty kotvicích otvorů pro jednu kotvu se nejčastěji pohybují od 4 do 6 otvorů s hloubkou od 0,5–1,0 m. Vyvrtání všech otvorů pro jednu kotvu trvá v průměru 8–10 hodin.



Představování dokončené ocelové kotvy seismického z odolnění HVB – kabelové kanály

Na ocelové pruty zasazené do kotvicích otvorů a k vodorovným konstrukcím objektu se přivaří tzv. kotvy tvořené ocelovými pláty s výstuhami, které zajišťují přenos sil a tím zvyšují seismickou odolnost z odolňovaného objektu. Hmotnost jedné kotvy se liší podle velikosti a provedení od 20 do 80 kg.

Milan Kříž, Jiří Bezděk □

Fotografie Jan Sucharda

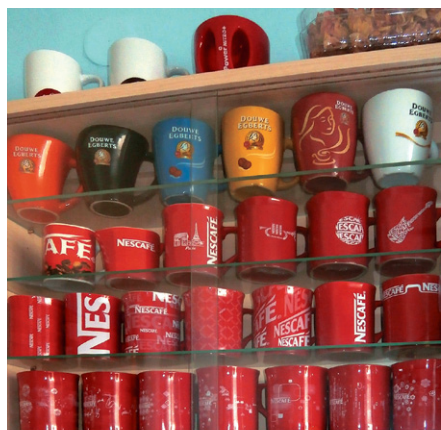
Vášeň shromažďovat věci

Lžičky, hrníčky, eura, propisky, turistické známky, platební karty, kalendářiky. Máte pocit, že tyto věci spolu nijak nesouvisejí? Opak je pravdou. O tom, že tyto předměty mají něco společného, vás může přesvědčit Milan Martenek. Jsou to totiž některé ze sbírkových předmětů pana Martenka, technického pracovníka hlavního výrobního bloku v Jaderné elektrárně v Dukovanech, kde pracuje již od roku 1987.

Se svou sběratelskou vášní začal již v dětství na „devítilce“. „Tehdy jsem sbíral nálepky od sirek, obaly od žvýkaček, známky a samozřejmě nesměla chybět ani sbírka angličáků,“ začal vyprávění o svých sbírkách Milan Martenek. Přestože od té doby uplynulo již hodně let a Milan je dnes již dědečkem, jeho sběratelská vášeň ho neopustila a naopak ho povzbudila k rozšíření dalších druhů sbírek.

Několik let po návratu z vojny začal sbírat turistické známky. Svou sbírku si pořizoval nejen osobní návštěvou míst, kde se známky prodávaly, ale do sbírání se zapojili i kolegové z práce. V současné době má ve své sbírce 1 200 turistických známek. Další sbírku, kterou pan Milan shromáždil, je sbírka pamětních suvenýrových lžiček z celého světa. I tato sbírka čítá okolo tisíce kusů, a přesto není největší Milanovou sbírkou.

Ve své soukromé sbírce má pan Martenek neuvěřitelných 30 000 hokejových kartiček. A jak se k nim dostal? „Synovi Milanovi a Ondřejovi se líbily hokejové kartičky, a tak jsme jim je s manželkou koupili, po čase jsem ale zjistil, že už to nejsou ty původní kartičky, které od nás dostali, kluci je totiž povyměňovali. Začali jsme tedy nakupovat časopisy z Kanady a dostali se do kontaktu se sběratelem z Toronta, se kterým jsme si vyměňovali kartičky a postupně si tak rozšiřovali sbírku. Podařilo se nám sehnat i několik hokejových kartiček s podpisy známých hokejistů,“ zavzpomínal sběratel. Dnes je již tato sbírka rozdělena a část



z ní mají synové. Tímto ovšem Milanova sběratelská vášeň nekončí. V pokoji, kde je většina sbírek vzorně uložena, můžete vidět např. červené hrníčky Nescafé, kterých je vystaveno přes 60 kusů, nechybí ani sbírka propisek, kalendářků, stokusová sbírka figurek Pána prstenů nebo téměř plná krabice od banánů hygienicky balených malých cukříků. Mezi pozoruhodné jistě patří sbírka platebních karet nebo sbírka pohledů rozhleden. V současné době je ale Milanovou největší sběratelskou vášní sbírka mincí eura. Ta začala úplně nečekaně. Při své cestě na Slovensko sběratel zjistil, že nejsou všechna eura stejná a každá země



si vydává své euro a také pamětní euro. Tím Milan dostal nový impuls, co dále sbírat. Milan Martenek však nemá jen jediného koníčka - sběratelství. Rád jezdí na kole, věnuje se pěstí turistice, a to vše s Turistickým spolkem POHODA. Přesto ale k jeho největší zálibě poslední dva roky patří volné chvíle, které může prožít se svou vnučkou Markétkou. A když mi pan Milan povídal o vnučce, napadla mě otázka, zda mu zůstala nějaká záliba z dětství? „Vášeň shromažďovat věci,“ s úsměvem ukončil Milan Martenek náš rozhovor.

Alena Hostašová □

Fotografie A. Hostašová a J. Sucharda

Muzeum v Moravském Krumlově

Muzeum v M. Krumlově bylo založeno v roce 1907 a jako takové je jednou z nejstarších kontinuálně působících institucí ve městě. Pod nápořem hojných darů a těžkostmi s obsazením místa kurátora byla trvalým problémem prvního dvacetiletí činnosti muzea katalogizace jeho objemného materiálu. Muzeum, které se nacházelo v budově tzv. Nové radnice na jižní straně náměstí, otevřelo svou stálou expozici až v roce 1928 ve formě zpřístupněného depozitáře. Do dějin slibně se rozvíjející instituce zasáhla negativně 2. světová válka. Ještě před jejím koncem byly prchajícími Němci odneseny neznámé cennosti a navíc při zničujícím bombardování 7. května 1945 byla zasažena i radniční budova. V poválečném chaosu pak nebylo vybudování odpovídajícího zázemí muzea prioritou, a tak tehdejší kurátor, archeolog Josef Kaufman, svépomocí stěhoval sbírky z radnice do utěšenějších prostor. Důstojným útočištěm se pro muzeum stal v roce 1957 nově opravený Knížecí dům. Instituce byla reorganizována na Okresní vlastivědné muzeum pod vedením J. Kaufmana, který poprvé od války prezentoval sbírky v roce 1960. Tehdy J. Kaufman připravil v kapli místního zámku výstavku archeologických nálezů z regionu v rámci oslav 700. výročí založení města. První stálá expozice byla instalována v roce 1962 v přízemí Knížecího domu a o 3 roky

později se muzeum stalo pobočkou znojemského muzea. Pod touto institucí proběhla rozsáhlá inventarizace sbírek, v letech 1979 a 1983 byly otevřeny nové archeologické a etnografické expozice.

V roce 1992 bylo muzeum převzato zpět městem M. Krumlov a dáno pod správu místního Městského kulturního střediska, jehož organizační složkou je dodnes. V té době již zastaralé expozice byly zrušeny a muzeum bylo reorganizováno na galerii moderního umění. V nové éře má výjimečné místo výstava ke 100. výročí muzea v roce 2007. V letošním roce byla dokončena letitá generální inventura. Pomocí prostředků města a státních grantů jsou modernizovány depozitáře a velký důraz je kladen na péči o sbírky.

V současnosti pořádá muzeum v průběhu roku zimní přednáškový cyklus, připravuje interaktivní programy pro školy a vycházky po historickém jádru města, organizuje vlastivědné vycházky, zapojuje se každoročně do Festivalu muzejních nocí. Kurátorka muzea přispívá pravidelně do regionálního tisku ve formě historických článků o dějinách budov ve městě a dalších odborných textů. V polovině roku 2013 eviduje muzeum celkem 16 ucelených tematických souborů. Najdeme mezi nimi archeologické nálezy,

historické předměty, řemeslné a lidové sbírky, pozůstatosti, písemnosti a tisky, militaria, numizmatiku, fotografie, geologické sběry atd. Celkem jde zhruba o 14 000 kusů předmětů, další desetitisíce čekají na zpracování. Přestože je sbírkový fond muzea mimořádně bohatý a pro region bývalého okresu nezastupitelný, není prezentován veřejnosti v podobě stálých expozic, ale pouze při krátkodobých výstavách. Na letošní podzim máme však



Současná podoba Knížecího domu



Stříbrná svatební souprava z Miroslavských Kninic, 16. století



Váza s rostlinnými motivy ze zámku v Mor. Krumlově, 18. století

připravenou výjimečnou událost. V prostorách Galerie Knížecí dům proběhne výstava věnovaná 380. výročí založení knížectví Lichtenštejn v M. Krumlově v roce 1633 a vůbec držbě Lichtenštejnů v M. Krumlově mezi lety 1622 a 1908. Výstava nabídne řadu zajímavých exponátů a doprovodných akcí.

Mgr. Hana Prymusová 
odborná muzejní pracovnice
Fotografie archiv muzea



Ukázka středověkých železných zbraní z hradu Templštejn

Kanta ví o světle mnohé

Fotograf a výtvarník Antonín Kanta (1952) je autorem žijícím a tvořícím v Hamrech nad Sázavou. Jeho dílo je však dobře známé i v Třebíči, kde vystavoval samostatně v letech 1988, 2004, 2006 a zatím naposledy v roce 2012 v Galerii Malovaný dům na výstavě Třebíčské ozvěny. Kanta je fotografem, který se dvě desetiletí věnoval reportážní fotografii. V osmdesátých letech se však vydal na cestu ryze výtvarné fotografie, ať už se jednalo o dekoláže plakátovacích ploch nebo o ženské akty. Pro Kantovu tvorbu je také příznačné, že svá témata rozvíjí v cyklech fotografií řazených do autorských knih a daný vizuální problém zkoumá v mnoha variantách. Platí to i o cyklech, v nichž tematizuje to, co tvoří fotografii fotografií – světlo. Na zkoumání vizuálních kvalit světla se Kanta zaměřil v autorské knize Tajemný svět (2009), obsahující i cyklus Brána světla (2003), v němž konfrontoval základní geometrické obrazce se světelným fluidem,



Vstup světla 2

majícím povahu vlnění i kvant. Podobně v cyklu Poselství světla (1998) dal maximálně vyznít tomuto přírodním jevu v podobě paprsku či blesku protínajícího temnotu a procházejícího skleněným mnohostěnem. Také cyklus Vstup světla (2002) je založen na protikladnosti ostře řezaných geometrických tvarů, jejichž reálnost potvrdí právě jen přítomnost světla s jeho schopností vytvářet



Poselství světla 2

vlastní i vržené stíny předmětů. Je zřejmé, že Antonín Kanta ví mnohé o povaze média, které se mu stalo celoživotně používaným výtvarným prostředkem.

Arnošt Pacola ■

Pro volnou chvíli

Na 104. říčním kilometru řeky Jizery se nachází vodní elektrárna na Spálov. Byla postavena v letech 1921-1926. V roce 1998 prošla modernizací. Elektrárna je napájena nádrží o objemu 43 000 m³. Ve strojovně byly dva stejné symetricky uspořádané agregáty, sestávající z horizontálních Francisových turbín o výkonu 2 MW s průměrnou roční výrobou 8–9 GWh elektrické energie. Jednalo se o středotlakou, derivační, průtočnou, ručně ovládanou elektrárnu. V rámci modernizace byly Francisovy turbíny nahrazeny vertikálními přímoproudými Kaplanovými turbínami s výkonem 2 x 1,2 MW. Nové soustrojí bylo přifázováno v únoru 1999. Elektrárna se nachází **viz tajenka**. (Zdroj: Krajinou Skupiny ČEZ)

Tajenka z minulého čísla Zpravodaje zněla **...historická budova**. Ze správných odpovědí jsme vylosovali tři výherce: **Eriku Kučerovou z Ivančic, Vladimíra Sotirova ze Zárubic a Emanuela Klímu z Vícenic**. Všem jsme poslali fleecovou přikrývku. Upřímně jim blahopřejeme a těšíme se na správné odpovědi kvízu v tomto čísle Zpravodaje. Pokud se chcete zúčastnit slosování o ceny, zašlete do 20. října 2013 tajenku na korespondenčním lístku

- | | | |
|--|--|--|
| 1. Ve kterém státě leží Schengen, kde byla v roce 1985 podepsána smlouva o postupném rušení kontrol na společných hranicích v zemích EU?
VO V Lucembursku U V Nizozemsku NA V Belgii | | |
| 2. Prvním prezidentem České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění byl
ŽE Vědec J. E. Purkyně LI Básník J. Neruda K Mecenáš J. Hlávka | | |
| 3. V počátcích Československa se uvažovalo, že haléře nahradí stotiny. Která rostlina se objevila ve zkušební ražbě na minci z roku 1920?
B Pšenice RE Cukrovka LE Jahoda | | |
| 4. Který cizokrajný živočich má druhová jména skalní, pademelon, quokka, parma a irma?
E Leguán S Klokán ZN Lemur | | |
| 5. Jaký prstýnek dal Rumcajs Mance při prvním setkání v lese Řáholci?
E Sluneční R Měsíční ÉH Lesní | | |
| 6. Jaké národnosti byl fyzik Becquerel, držitel Nobelovy ceny? Je po něm nazvaná jednotka aktivity.
SE Francouz E Švýcar OB Belgičan | | |
| 7. Jméno se obvykle odvozuje z hebrejštiny a nejčastěji se vykládá jako „ten, kdo se drží za patu“. Je to
RO Jan C Job MI Jakub | | |
| 8. Který z českých sportovců nezískal na olympijských hrách zlatou medaili?
KU Mácha LY Šácha DU Vácha | | |

na adresu: JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice nebo na e-mail: zpravodajedu@cez.cz.

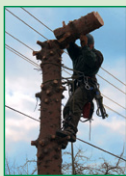
Pokud nám posíláte odpověď mailem, nezapomeňte napsat svoji poštovní adresu, abychom vám mohli poslat případnou výhru.

Inzerce

Inzerovat mohou soukromé osoby, živnostníci a firmy, mající svoji provozovnu ve dvacetikilometrovém pásmu okolo EDU. Cena inzerátu o velikosti 1/16 strany je 250 Kč vč. DPH, o velikosti 2/16 strany je 500 Kč vč. DPH. Zájemce o inzerce zašle objednávku s uvedením názvu a sídla firmy, IČ, příp. DIČ, buď mailem na adresu: jas@jas-hrotovice.com nebo písemně na adresu:

JAS, Sokolská 368
675 55 Hrotovice.

Vydavatel neodpovídá za kvalitu inzerovaných výrobků a služeb.



**Kácení stromů
v omezených prostorech
Zdravotní řezy
vzrostlých stromů
Péče o památné stromy
mobil 608 717 245**

Martin Uhlíř, Lipová 1315, Rosice
www.tree-climbing.cz

PROTIKOROZNÍ NÁSTŘIK DUTIN A PODVOZKŮ

OPEL -

prodej použitých dílů

Došek Josef

Mohelno 282

Tel.: 602 571 260

PLOCHÉ STŘECHY HAVLÁT

Rodinné domy, garáže, terasy

- **IZOLACE PROTI VODĚ**
 - kvalitní materiály, záruka
 - životnost až 30 let
 - odborně provedená práce
- **NÁTĚRY STŘECH**

JIŘÍ HAVLÁT, ZAKŘANY 157

tel.: 548 535 243

603 767 908

www.havlat.webnode.cz

IZOLATÉRSTVÍ

Lisovna ovoce KURTIN-Krhov

oznamuje
zahájení lisovací sezóny

MOŠTOVÁNÍ OVOCE

Provozní doba:

Středa 16-18 hodin

Sobota 8-11 hodin

Od 14. září do 26. října

Provozovna:

Krhov 15, ing. Kamil KURTIN

Pošta Hrotovice

mobil: 737 363 489

MED

Celoroční prodej přímo od včelaře

lesní, květový, akátový,

pastovaný, lipový, pohankový.

Medovina – výběr ze 13 druhů.

Kosmetika z včelích produktů

Včelařská farma KURTIN

Ing. Kamil KURTIN

Račice 41, 675 55 Hrotovice

Tel.: 737 363 489, 605 339 043

www.vcelarstvikurtin.cz

NEPŘETRŽITÝ PRODEJ

prodejna je umístěna v suterénu rodinného domu, po telefonické domluvě

Vás obsloužíme KDYKOLIV,

i ve večerních hodinách.

Lesnictví a péče o stromy

Adamera s.r.o.



Višňové 187, 671 38

tel.: 606 532 184

e-mail:

adamera.sro@seznam.cz

- riziková těžba
- odstranění pařezů frézováním
- likvidace větví štěpkováním
- prodej dřevních štěpků
- péče o památné stromy
- bezpečnostní, zdravotní a redukční řezy na stromech
- bezpečnostní vazby v korunách stromů
- výsadba stromů na trvalé stanoviště
- stříhání živých plotů
- sečení trávy, práce s křovinořezem
- sečení přerostlých porostů - mulčování
- likvidace náletových dřevin a buňné postřiky

www.adamera.cz

- Silikonové těsnění oken a dveří - plastových i dřevěných
- Žaluzie horizontální i vertikální
- Síť proti hmyzu, síťové dveře
- Venkovní žaluzie a rolety - PVC i Al
- Veškeré opravy

Dodá a namontuje

Ivo Pavlík

675 56 Dukovany 221

tel.: 568 865 321

602 719 156

dřevostavby Mlčoch

výstavba nízkoenergetických dřevostaveb

- rychlá výstavba

- velká úspora energie

- úspora obytného prostoru

zajištění financování výstavby

provádíme fukanou izolaci

Kontakt:

Jaroslav Mlčoch

671 40 Horní Kounice 114

732 958 546

info@drevostavby-mlcoch.cz

www.drevostavby-mlcoch.cz



PRVNÍ CHODSKÁ

PRODEJ STŘEŠNÍCH MATERIÁLŮ

CENY již od 109 Kč/m²

cena včetně DPH

Vynikající ceny

OSB desky, palubky a další dřevosortiment

V. Popovice 254

tel.: 546 211 283

mob: 724 433 973

popovice@chodska.cz

www.chodska.cz



MONTÁŽ A SERVIS

- » elektro rozvody
- » zabezpečení bytových a nebytových prostor
- » kamerové systémy
- » telekomunikační technika
- » ostatní slaboproudé zařízení

Ketkovice 226

664 91 Ivančice

tel.: 602 765 623

slaboproudy@seznam.cz

INDIVIDUÁLNÍ
CENOVÁ NABÍDKA
ZDARMA

NÁMI
ZABEZPEČENÝ
DŮM



ZLODEJ

VRATA ROLETY interm

vrata KRUŽÍK
za 22.990 Kč
s motorem, montáží
a DPH

730 100 020

interm.cz

Milí školáci,

Zpravodaj vám přináší další soutěž, kterou pro vás tradičně připravilo brněnské vydavatelství KIRA.

První měsíc nového školního roku máte za sebou a tak věříme, že si najdete čas k luštění a pošlete nám své odpovědi. Ze správných odpovědí vylosujeme deset účastníků soutěže a pošleme jim ceny, které věnuje Jaderná elektrárna Dukovany. Do losování o ceny budou zařazeny ty odpovědi, v nichž budou správně vyře-

šeny alespoň tři úkoly. Odpovědi na korespondenčním lístku nebo pohlednici zaslejte do 20. října 2013 na adresu: **JAS, Sokolská 368, 675 55 Hrotovice** nebo na e-mail: **zpravodajedu@cez.cz**. Pokud nám budete posílat svoje luštění mailem, napište i svoji poštovní adresu, abychom vám mohli poslat případnou výhru. Sourozencům doporučujeme, aby nám každý posílal odpověď zvlášť. Nezapomeňte připsat školu a třídu, do které chodíte.

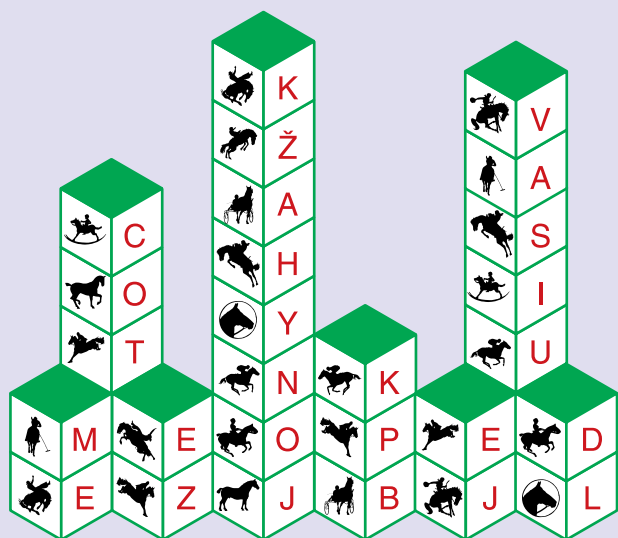
Šťastnými výherci z minulého čísla, kterým jsme poslali plastelínovou soupravu, jsou:

**Anička Černá z Rouchovan, Marie Vese-
lá a Julie Rajsiglová z Ketkovic, Michal
Klíma z Březníka, Lucie Fialová z Horních
Dunajovic, Monika Matoušková z Ivančic,
Nikola Čížková z Jevišovic, Ema Pisková
z Vranova nad Dyjí, Tomáš Pačinek ze
Slaviček a Sandra Mikešová z Okříšek.**

**Všem blahopřejeme a těšíme se na
správné odpovědi soutěží z tohoto čísla.**

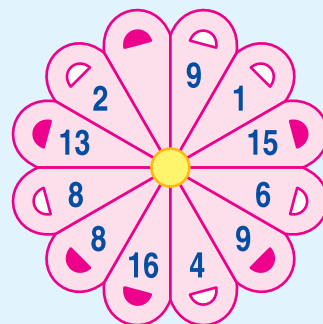
KONÍCI

Vyškartejte kostky se stejnými obrázky koníků. Zůstane pět kostek, na nichž si přečtete **tajenku**. Ta vám odhalí, jak se říká profesionálnímu jezdcí na koni.



ROZDÍLY

Dopočítejte chybějící číslo v obrazci, když víte, že systém uspořádání čísel je založen na rozdílech.



**PŘIPRAVILO
VYDAVATELSTVÍ
KIRA BRNO**

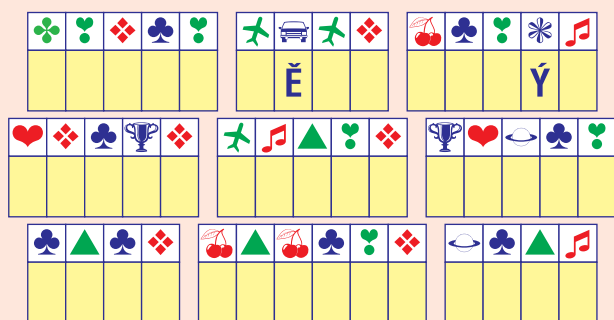
MLÁĎATA – SKRÝVAČKY

V textu je ukryto **dvanáct** mláďat, nám do soutěže stačí, když jich pošlete alespoň **osm**.

Neobvyklá soutěž se letos konala poprvé. Mirek o těch závodech věděl, ale nezúčastnil se. Být celý den na nohou se mu nelíbilo. Každý se jistě zeptá, čeho se soutěž týká, čeká třeba spoustu nesmyslů, nějakou legraci. Pavel jako pořadatel ví, čemu je třeba se věnovat. Pořadatele je nutno poslouchat, jinak je hněvem celý bez sebe. Tak první úkol byl například najít pohozený malý střípek u řeky. Dále – přinést pytel odpadků z lesa. Chvályhodné, že? Toto se odehrávalo v Klášterci nad Ohří během jednoho víkendu.

PŘÍBUZNÍ

Každý symbol představuje jiné, i když ve všech případech stejné písmeno. Dokážete bez větší nápovědy vyluštit všechny uvedené rodinné příslušníky?



ZAČALA ŠKOLA

Po vepsání všech jedenácti výrazů na správná místa v obrazci kris-krosu si budete moci přečíst v prostředním řádku **tajenku**.

Vodorovný směr:
TAJENKA, BATERKA,
MARCELA, POČET,
ŘECKO.

Svislý směr:
ALBUM, ARARA, CÉČKO,
ODTOK, ŘAPÍK, TATAR,
VERNE.

